

Alexander Sutherland Neill idézetek

június 26, 2013

„A legnagyobb reform, amire iskoláinkban szükség van abban áll, hogy felszámoljuk az árkot, amely fiatalok és az öregek között húzódik, és amelyik fenntartja a paternalizmust. (a felnőttek értelmetlen túlzott hatalmát.) Ez a diktatórikus (kényszerítő) tekintély egy olyan kisebbségi érzést kelt a gyerekekben, amely egész életükön át fog tartani, a különbség csak az, hogy később a tanár tekintélyét átveszi a főnök tekintélye. Summerhill megmutatta, hogy az iskolában el lehet törölni a tanároktól való sőt, még mélyebben, az élettől való félelmet is.”

„Őszintének lenni az életben alapvető fontosságú. Aki őszinte, annak minden más megadatik. Őszinteséget várunk el a politikusainktól (hiszen az emberiség optimista) a bíróktól, az önkormányzattól, a tanároktól, az orvosoktól. Mégis mi a gyerekeinket úgy oktatjuk, hogy ne merjenek őszinték lenni. Talán a legnagyobb felfedezés, amit Summerhillben tettünk az az, hogy a gyerekek őszinte teremtményeknek születnek.”

„Summerhillben van néhány olyan dolog, amihez én (Neill) jobban értek. Nem kérdezem meg a gyerekeket egy tanár alkalmazásával kapcsolatban. Éna (a feleségem) nem kérdezi meg őket a étkezési menüvel kapcsolatban. Én egyedül döntök, arról, hogy hol legyenek a vészkijáratok. Éna dönt az egészséget illető bizonyos dolgokról. Mi vesszük és javíttatjuk a bútorokat, mi döntjük el, hogy milyen tankönyveket veszünk meg. Mindezek a kérdések nem tartoznak az önkormányzat hatáskörébe. A gyerekek nem is akarnak ebbe beleszólni. Az önkormányzat azt jelenti nekik, hogy foglalkoznak mindazokkal a problémákkal, amik az együttélés

folyamán felmerülnek. Nem bízunk a gyerekekre olyan kérdéseket, amely meghaladná azt, amit valóban el tudnak dönteni.” (*Fragen und Antworten*, 38.o.)

„Homer Tyrell Lane, minden más embernél jobban inspirált engem. Először 1917-ben találkoztam vele, amikor meglátogattam az ő „Little Commonwealth” gyerekköztársaságát az angliai Dorset megyében. A gyerekköztársaság 1913 óta működött ott az vezetése alatt. A kolóniában korábban bűnöző fiúk és lányok kormányozták magukat egy kis demokrácia keretei között, mindenkinek, így Lane-nek is egy szavazata volt. Ennek a találkozásnak a végén éjjel háromig ültem és hallgattam Lane leírását módszereiről. Ez az éjszaka mutatta meg nekem a megoldást: az egyetlen út, ahogy ő magyarázta abban áll, hogy a „gyerekek oldalán” kell állni. Ez azt jelenti, hogy el kell törölni minden büntetést és félelmet és kívülről erőltetett fegyelmet. Ez azt jelenti, hogy bízunk kell a gyerekekben, hogy a maguk módján növekedjenek, mindenféle külső nyomás nélkül, kivéve a közösség önkormányzatát. Ez azt jelenti, hogy a tanulást a helyére tesszük – az élet mögé.”

Miért türik a szülők a kegyetlen iskolákat? Egy iskola lehet kegyetlen a nélkül is, hogy ott testi fenyítést alkalmaznak. Már jóval korábban is említettem, és mondom ma is, hogy vannak szülők, akik úgy bánnak a gyerekeikkel, mintha gyűlölnék őket. Itt ezen a hajón is vannak gyerekek, akiket szüleik szeretnek, de olyanok is, akiket nem. Egy anya az egész nap folyamán csak zsörtölődik tízéves lányával: „ne menj a napra kis csillagom” Ne, vigyázz ne menj túl közel a hajó széléhez” Ne, most ne menjél uszni, mert úgy megfázhatsz, hogy behalsz.” Mindezek nem a szeretet kifejezései. Mindezek jelzései a szülői félelmeknek, ami egy tudatlan gyűlöletet fed. De, hogy igazságos legyek ehhez az anyához, hogy ő az önmaga elleni gyűlöletet vetíti ki a gyerekekre. A gyerek fél, és gyűlöli az

anyját, és egy félrenevelt gyerek, akivel olyan nagy számban találkozunk. Én úgy látom, hogy az élete tele lesz csalódással és gyűlölettel. Az anyjától nem kap elismerést. Az apa bár úgy néz ki, tudna neki adni, de fél ezt felesége jelenlétében megtenni.

A gyerekeknek csak akkor lehet szeretet adni, ha az ember maga egy gyerek maradt. A felnőttek tragédiája abban van, hogy miközben felnőtté váltak elfelejtették a gyerekkorukat. A kislány a hajón szívesen elfelejti gyerekkorát, és úgy látom, hogy e miatt az ő gyerekei is hasonlóan fognak szenvedni. A gyerekeket sikeresen nevelni – legyen az szülő vagy tanár – csak úgy lehet, hogy valaki képes a kicsik gondolatait és érzéseit megérteni.” (Az a rettenetes iskola – That Dreadfull School 1936 – hajón Dél-Afrikába)

A. S. Neill írásai

a Summerhill Iskoláról szóló írások

Homer Lane írásai